

4.

HYTTAN

Malm - Kol - Kalk

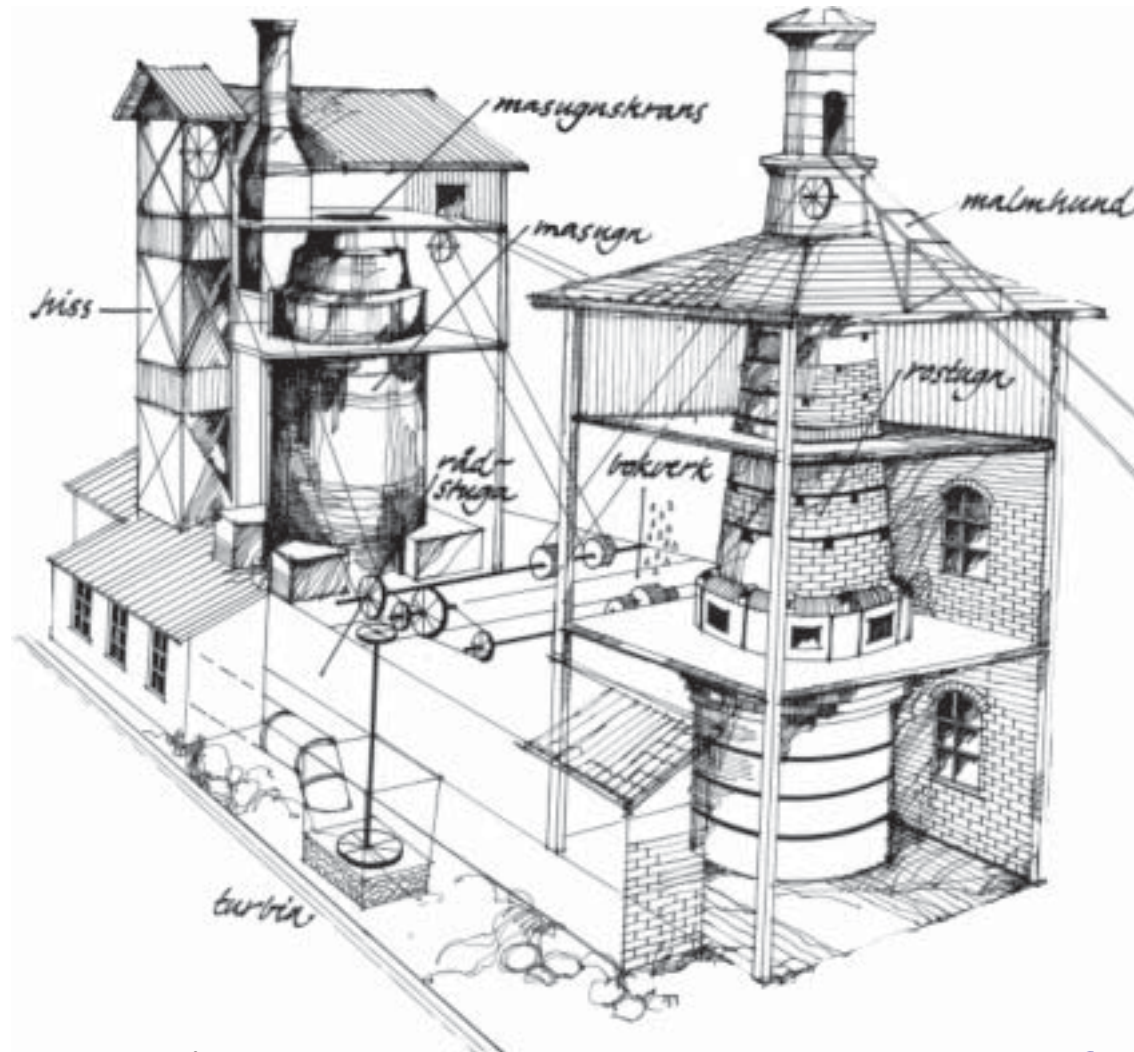
I hyttan tillverkades tackjärn, ett järn som innehöll fyra procent kol. Råmaterialet var järnmalm som smältes i en koleldad masugn. För att göra smältan mer lättflytande tillsattes kalk. Före smältprocessen rostades och krossades malmen. Genom rostningen blev man av med skadliga ämnen som arsenik, svavel och vatten. Malmkrossen (bokverket) krossade malm till valnötsstora bitar och gjorde den på så sätt lättare att smälta.

En slags kokkonst

Masugnsmästern var chef för anläggningen. Hur driften gick kunde han bedöma genom att studera tackjärnet, slaggens och rökens utseende, eller färgen på masugnsågan.

"Järnframställningen var i allt väsentligt ett slags kokkonst, som krävde en känsla för ingredienserna, en klar uppfattning om vilka proportioner som behövdes, en instinkt för hur länge grytan skulle stå på spisen." (Berner, 1981.)

För att försäkra sig om en god blåsning kunde masmästaren slänga ned en silverslant eller ett stycke av föregående blåsning i masugnspipan eller sätta fyr på masugnen med hjälp av en stenyxa.

Hjärtat

Mitt i anläggningen står vattenturbinen. Genom ett snillrikt överföringssystem av kugghjul, drivremmar och kedjor drev den med sina 90 hästkrafter krossverket samt alla uppfodringsanläggningar.

Produkter

Förutom tackjärn tillverkades milstenar, spiselhällar, maskindetaljer och allehanda bruksföremål. I Olofsfors finns en stor samling gjutmodeller från denna tid.

Historik, hyttorna.

- 1765 – mulltimmerhytta dränks av stormflod.
- 1782 – mulltimmerhytta brinner.
- 1818 – mulltimmerhytta rivs.
- 1857 – hytta av okänd konstruktion rivs.
- 1879 – hytta av engelsk typ brinner.
- 1886 – hytta av engelsk typ bevaras
- 1894 – driften upphör.

Smelting-house

Pig-iron, with a carbon content of 4%, was made in the smelting-house. The raw material was iron ore which was smelted in a coal-heated blast-furnace. The ore was first roasted and crushed so that unwanted substances such as arsenic, sulphur and water could be removed. Milestones, hearthstones, machinery and various articles for everyday use were manufactured here. [The blast-furnace manager was the head of the plant.] The smelting-house was closed down in 1894.